

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Titvlvs XXI. De Sortilegiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

certum regnum sint restricta, videatur *Extravag. Prodiens Ioan. 22. h. 1. & Respondent uni. inter communes h. 1. De modis autem aliis, quibus in diversis rebus crimen falsi committitur, quamvis*

non semper pœnâ falsariorum tales puniantur, videatur *Molin. Tract. 2. d. 701. vel Farina in praxi criminali q. 150.*

T I T V L V S XXI.

DE SORTILEGIIS.

§. I.

An & quibus casibus sint licita sortilegia, vel illicita?

Sortilegia sive sortes dicuntur, cum aliquid eo fine agitur, ut ex ejus eventu considerato aliquid fiat, aut occultum innotescat, & hinc triplices sunt sortes tales. Divinatoriæ, quæ adhibentur, ad futurum, vel occultum cognoscendum, quod naturaliter sciri non potest: Consultoriæ, quibus divina voluntas circa rem aliquam inquiritur: & divisoriæ, per quas queritur, quid cuius tribuendum sit. Divinatoriis sortibus non licet uti, cum in illis multæ lateant superstitiones, & ad talia occulta, vel futura cognoscenda sunt medium inproportionatum, prout patet ex pluribus iuribus, *causa 26. q. 5. & ex cap. in tabulis 1. h. 1. consultoriæ* verò sortes per se quidem, quando gravis urget necessitas, licitæ sunt, regulariter tamen, & ordinatiè adhibendæ non sunt (& hinc sub excommunicatio-

ne prohibentur *in casu. sortes cons. 26. q. 5.* cum ad specialem, & extraordinariâ Dei providentiam non sit necessitas recurrendi, ita ut ad tentationem potius illicitam prohibitam recursus talis revocetur. Divisoriæ denique sortes secundum se quidem etiam licitæ sunt, & in multis casibus à jure civili adhiberi jùbentur, semper tamen cavendum, ne illicitæ quædam, & superstitionis circumstantiæ, cum aliqua sacrarum rerum irreverentia admisceantur, quæ sortes etiam tales illicitas faciunt.

§. II.

An sit licitus usus sortium in electionibus ad prælaturas & alia beneficia Ecclesiastica?

Respondetur negativè, prout constat *ex cap. Ecclesia 3. h. 1. ex quo cap. habetur*, quod generaliter prohibitus sit, sortium usus in electionibus ad officia, vel administrationes Ecclesiasticas, ita ut nec compromissarii ad eligendum, possint sorte constitui, ut ne scilicet

H h h h 2

lice

licet Ecclesia damnum ferat per indigni electionem.

§. III.

De penis sortilegorum, & de iudice competente criminis sortilegis?

Clerici, si bono Zelo & ex simplicitate sortilegio usi fuerunt, suspendi jubentur ad tempus ab altaris ministerio, & divinis in cap. ex tuarum 2. b. t. si verò ex malitia sortilegia talia ex-

erceant, verbaliter deponendi sunt, & ad perpetuam penitentiam condemnandi, graviori etiam pena officiorum, si gravius peccaverint & c.

Judex autem competens circa hoc crimen cognoscendum, & iudicandum, est iudex Ecclesiasticus, etiam cum sit crimen mixti fori, ab utroque iurisdictionatum, sub certis, & proportionatis penis.

TITVLVS XXII.

DE COLLUSIONE DETEGENDA.

Collusio est inter actorem & reum laicis, & fraudulenta conventio, ut delicta vel maneant impunita, vel impudè committantur, ita ut ea collusio tam in causis civilibus, quàm criminalibus, tam Ecclesiasticis quàm temporalibus, & non solum per partes principales, clericos, vel laicos, sed etiam per advocatos & procuratores committi possit, & à iudice ex officio inquiri debeat, si accusator ab accusatione desistit, an per collusionem cum reo desistit cap. script. 1. b. t. neque crimina semel audita manere debent indiscussa juxta glossam hic

verb. Gregorius, est reus à criminibus de quibus fuit accusatus, aut denunciatus per collusionem absolutus sit, de novo accusari, & contra illum inquiri potest, ubi de collusione constitit. cap. instantium 4. b. t.

Pena autem clericorum collusionem in causa beneficii, laicorum ex cap. audivimus 3. b. t. ut de rebus sic licet suis, super quibus collusio est, perpetuò priventur, ne malis talibus his taliter colludentibus sit licet, cum præjudicio collatorum legitimorum vel patronorum.

